

כט' ניסן תשע"ט
4.5.19

תדריך: לשיחה נוכח המצב הביטחוני

בשבת האחרונה נאלצנו להתמודד עם סבב אלימות נוסף ועם ירי לעבר ישראל ולא ברור כיצד יתפתחו הדברים ומתי יסתיימו. האזעקות נשמעו ביישובי עוטף עזה וביישובים רבים נוספים.

אירועים אלה, הכרוכים באי וודאות משפיעים על המצב הרגשי של מבוגרים ושל ילדים במיוחד ומגבירים חששות ופחדים מפני העתיד לקרות.

באירועים כגון אלו עיני הילדים והמתבגרים נשאות אל המבוגרים ודרכם הם מושפעים במתן פרשנויותיהם למציאות. זהו זמן יקר וחשוב להעברת מסרים מרגיעים ומאוזנים, ולמתן מידע ענייני המותאם לגיל הילדים.

מצורף תדריך לשיח במוסדות החינוך, אותו אתם מוזמנים להתאים לצרכי המסגרת החינוכית, בהתאם לגיל הילדים ולצורכיהם.

להלן עקרונות לשיחה:

- **תיווך נכון של האירועים:** האזעקות שנשמעו היום באו בסמיכות לצפירה של יום השואה אותה שמענו ביום רביעי. חשוב להסביר לילדים את ההבדל בין צפירה שמטרתה לזכור אירועים ובין צפירה שמטרתה להתריע מפני סכנה. הבנה זו חשובה גם בהקשר לצפירות יום הזיכרון לחללי צה"ל הצפויות להישמע בשבוע הבא.
  - **בדיקת נוכחות:** חשוב להקפיד ולברר מי מהתלמידים לא הגיע למוסד החינוכי ולברר סיבת ההיעדרות. במקרים בהם תלמידים נמנעו מלבוא עקב חשש, יש לעודד אותם ואת הוריהם להגיע ולעבד את החוויה יחד עם כולם.
  - **מידע והבניית הסיפור:** כדאי לספר את פרטי האירוע במילים פשוטות וברורות ללא דרמטיזציה מיותרת. חשוב להדגיש כי האירוע הסתיים וכוחות הביטחון עושים את המיטב על מנת לשמור על ביטחוננו.
  - **מתן אפשרות לשיתוף:** חשוב לאפשר לתלמידים לשתף בחוויה שעברו. ניתן לשאול היכן היית כששמעת את האזעקה?
  - **ריענון נהלי ביטחון:** חשוב להזכיר לתלמידים היכן נמצאים המרחבים המוגנים.
  - **תשומת לב לתלמידים חרדים במיוחד:** ילדים שונים (וגם מבוגרים) מגיבים בצורה שונה ומתאוששים בקצב שונה. חשוב שאנשי החינוך ישדרו אמון ביכולת ההתאוששות והתמודדות של התלמידים, אך גם יהיו ערניים לתלמידים הזקוקים להתייחסות מיוחדת.
  - **יידוע ההורים:** חשוב ליידע את ההורים על מה שנעשה במוסד החינוכי ולתת כתובת להיוועצות להורים המעוניינים בכך.
  - **שמירה על השגרה:** השגרה מחזקת ומשדרת מסר של המשך רציפות החיים ולכן לאחר שיח של שעה ראשונה, כדאי לחזור לשגרת לימודים.
- בתקווה לשקט ורוגע**

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף א' שרות פסיכולוגי ייעוצי

הנהלת שפ"י